

УДК 341.1/8

*О. К. Вишняков***ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОБРИСИ
«СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА»**

Новітня ініціатива «Східного партнерства», продекларована на саміті у Празі 07.05.2009 р. у спільній декларації представників інституцій ЄС, двадцяти семи країн — членів ЄС та шести країн-«партнерів», що належать до пострадянського простору Східної Європи (Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Грузія, Молдова та Україна) [1], є значним кроком у розвитку відносин України та ЄС. Як відомо, останні успішно розвиваються як на двосторонній, так й на багатосторонній основі. При цьому до двосторонніх відносин варто прирахувати не тільки відносини за участі тільки власне Європейського Союзу в особі його інститутів, а й відносини з Україною, коли на боці ЄС беруть участь також держави — члени ЄС (наприклад, відносини за Угодою про партнерство та співробітництво 1994 р. [2]).

Звичайно, «Східне партнерство» (СП) — це ініціатива багатосторонньої співпраці, але разом з тим вона є «доповненням» та розвитком цих відносин на новому рівні, але не їх альтернативою. СП має керуватися принципом диференціації та «обумовленості» (conditionality) і, отже, не є перешкодою для амбіцій тої чи іншої країни з числа «східних партнерів» щодо її подальших двосторонніх відносин з ЄС, в тому числі, очевидно, — амбіцій щодо повноправного членства. Крім того, в документах СП відзначається, що відносини ЄС в рамках СП мають розвиватися «паралельно» співробітництву ЄС з «третьми країнами», тобто й співробітництву з країнами «шістки», включаючи Україну, в будь-якому іншому форматі [3]. Цим підкреслюється й те, що СП не протиставляється відносинам з будь-якою третьою країною, включаючи Росію. Для регіональних ініціатив щодо відносин між ЄС та країнами з числа «шістки» СП виконує «компліментарну» функцію, тобто СП та зазначені ініціативи (такі як Чорноморська синергія — Black Sea Synergy за участі України) є взаємодоповнюючими. Слід зазначити також й те, що, будучи ба-

гатостороннім за складом учасників, СП передбачає як багатосторонні, так й двосторонні заходи.

Що стосується співпраці України з ЄС на багатосторонній основі через СП, — це принципово нова форма, оскільки уперше прямо йдеться про інтеграційний напрям такої співпраці. Раніше інтеграційна складова була започаткована у відносинах двостороннього характеру в рамках Плану дій Україна — ЄС 2005 р. [4] (при цьому варто відзначити, що План дій було схвалено на рівні органів з забезпечення Угоди про партнерство та співробітництво Україна — ЄС, а не на вищому міждержавному рівні, як СП).

СП базується на Європейській політиці сусідства (ЄПС) [5], є її «східним виміром», але має відмінності від формату ЄПС. Остання в цілому будується на географічному принципі — як правило, на наявності спільного суходільного або морського кордону, але розмежування, що зараз сталося в рамках ЄПС на «Середземноморську» та «Східну» групу країн, має вже дещо іншу ознаку: «Середземноморська» група — це країни, які не мають навіть теоретичних перспектив на входження до ЄС в силу свого неєвропейського розташування. У той же час «Східна» група — це європейські, принаймні географічно, країни, що дозволяє їм теоретично вже сьогодні подати, згідно зі ст. 49 Договору про Європейський Союз, заявку на членство в ЄС.

Другим важливим аспектом є те, що «Східне партнерство» має на меті більш чіткі цілі — «політичну асоціацію та економічну інтеграцію між ЄС та зацікавленими країнами-партнерами», що має досягатися за умови відповідних політичних та соціально-економічних реформ в країнах-партнерах. Якщо асоціативовані відносини вже існують між ЄС та деякими учасниками ЄПС (наприклад, Тунісом), то відносини економічної інтеграції — це нова перспектива, що виникла в рамках ЄПС. Також на відміну від ЄПС ця перспектива не обмежується створенням зони вільної торгівлі (ЗВТ). Хоча остання відкриває шлях до інтегрування, само по собі створення ЗВТ в її класичному вигляді, тобто за стандартами Світової організації торгівлі (ст. XXIV Генеральної угоди з тарифів і торгівлі) [6], на наш погляд, не є інтеграцією, оскільки не передбачає інтегративних ознак — наявності наднаціональної організаційної структури (структур), якій учасники зони надають частину своїх владних повноважень, та наднаціональних правових норм обов'язкового характеру, що видаються цією структурою. Формулювання угоди про ЗВТ в рамках СП («глибока та всеосяжна угода про ЗВТ»), презумуючи правові стандарти СОТ, вочевидь, передбачає певні додаткові елементи порівняно зі стандартами СОТ та двосторонніми ЗВТ, що існують в рамках ЄПС. Крім того, варто зазначити, що ЗВТ з певними країнами ЄПС створювалися на двосторонній основі ще до створення ЄПС (ЗВТ ЄС — Марокко та ін.). ЄПС лише передбачає їх подальше створення.

Треба підкреслити, що, незважаючи на багатосторонній характер СП, майбутні угоди про асоціацію мають укладатися на двосторонній основі

між відповідним «партнером» та ЄС. Це ж стосується й пов'язаних з ними угод про ЗВТ, але щодо останніх на перспективу не виключається створення мережі (network) «поглиблених та всеосяжних зон вільної торгівлі» на основі двосторонніх ЗВТ між ЄС та країнами «шістки», а також двосторонніх ЗВТ ЄС з іншими країнами ЄПС. Таким чином, мається на увазі так зване «нове покоління» угод про асоціацію, які пов'язані з далекою економічною інтеграцією, зокрема з «чотирма свободами» ЄС.

Важливим аспектом СП є мобільність громадян та візова лібералізація для країн-партнерів паралельно з узгодженими процесами реадмісії нелегальних мігрантів, а також довгострокова перспектива індивідуального переходу тих чи інших країн-партнерів до повної візової лібералізації, тобто скасування віз.

Ще один аспект СП — співробітництво з метою довгострокового, стабільного та безпечного постачання та транзиту енергії, покращення регулювання, ефективного використання енергії та збільшення використання її відновлюваних джерел, досягнення енергетичної незалежності.

Незважаючи на двосторонні стосунки, що впливають з СП, партнерство має доволі чітку багатосторонню основу. Це стосується механізму спільного прийняття рішень, що планується, а також вироблення спільних позицій та спільної діяльності ЄС та країн-партнерів. Відносно чітка схема регулярних зустрічей на вищому рівні (раз на два роки) та на рівні міністрів закордонних справ (раз на рік) для подальшої розробки і впровадження чотирьох так званих «тематичних платформ», запропонованих Європейською комісією, має за мету подальше вдосконалення СП. Варто зазначити, що європейський парламент вже обрав керівництво Парламентської Асамблеї Євроност, яка має стати платформою для дискусій з депутатами представницьких органів країн СП (у тому числі України) [7].

Перша платформа — демократія, належне управління (good governance) і стабільність. Для цієї «платформи» запропоновано такі напрямки:

1) демократія та права людини, що, зокрема, включає: а) обмін кращою практикою, проведення семінарів та симпозіумів з питань виборчих стандартів, регулювання діяльності медіа; боротьби з корупцією, прозорого менеджменту публічного майна та реформи цивільних послуг; б) співробітництво з Радою Європи, забезпечення проведення фахових оглядів сфер, що покриваються конвенціями РЄ, сконструйованими за зразком співробітництва Європейської комісії з Організацією економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР); в) створення мережі місцевих влад з метою посилення адміністративної спроможності та сприяння реформі місцевого самоврядування;

2) правосуддя, свобода та безпека — це напрямок, що, зокрема, включає: а) підтримку зусиль країн-партнерів зі створення інтегрованої системи управління кордонами, включаючи співробітництво з прикордон-

ного контролю, а там, де це є прийнятним, — з демаркації кордону; б) багатосторонній діалог з питань візової лібералізації та стандартів безпеки з довгостроковою метою безвізових подорожей та створення спільного простору реадмісії; в) багатостороннє співробітництво у сфері юстиції та поліції, правовохоронних питань, боротьби з організованою злочинністю та з торгівлею людьми, координації національних стратегій боротьби з наркотиками; зміцнення митних адміністрацій;

3) безпека та стабільність — напрям, що, зокрема, включає: а) об'єднання інформації та ресурсів для поліпшення попередження і готовності до природних та техногенних катастроф та відповіді на них, включаючи тісний зв'язок з Механізмом цивільного захисту ЄС (Україна вже уклала адміністративну угоду про співпрацю з Моніторинговим та інформаційним центром ЄС (MIC)); б) контактування між громадськими організаціями з метою посилити їх захисну спроможність та спроможність сприяти створенню обстановки довіри у зонах тривалих конфліктів; в) покращення безпекової системи раннього попередження з концентруванням уваги на зони конфліктів; тісна співпраця з питань практики експорту та нерозповсюдження озброєнь.

Другою платформою є економічна інтеграція і конвергенція з секторальною політикою ЄС. Її напрямками запропоновано:

1) торгово та регуляторну апроксимацію, що, зокрема, включає: а) семінари та симпозіуми з питань допомоги країнам-партнерам в їх зусиллях щодо їх торгової і ринковоорієнтованої апроксимації та розвитку їх адміністративної спроможності у таких сферах, як санітарні та фітосанітарні правила, організація митної справи і торгівлі, оподаткування (особливо — належне управління у податковій сфері), права інтелектуальної власності, держзамовлення, конкуренція, послуги, в т.ч. фінансові; б) підтримку створення мережі двосторонніх поглиблених та всеосяжних зон вільної торгівлі (DCFTA) між країнами-партнерами на основі тих же принципів та цілей, що й двосторонні DCFTA між ЄС та країнами-партнерами; в) співробітництво між регуляторними владами країн-партнерів та створення між ними відповідної мережі; г) зміцнення традиційних торговельних контактів з метою розширення торгівлі товарами та послугами між країнами-партнерами; д) співробітництво щодо посилення захисту інтелектуальної власності, зокрема в тому, що стосується контрафактних товарів та піратської продукції; е) вивчення можливостей партнерів щодо участі у системі т.з. «діагональної кумуляції походження товарів»; є) зростаюче співробітництво в організації митної справи і торгівлі та управління кордонами з метою забезпечити безперешкодний потік товарів між ЄС та партнерами (і не тільки), підвищення безпеки та боротьба з митним шахрайством; ж) визначення дорожньої карти, що веде до приєднання до Спільної транзитної системи, вивчення можливостей щодо поширення існуючого пілотного проекту з обміну попередньою митною (транзитною) інформацією з Росією, базованого на змісті TIR-карнетів, та інших партнерів; з) розгляд угод щодо прекурсорів

у регіоні; и) міжгалузеве морське співробітництво між службами, виробничими та науковими інституціями, співпраця та інтеграція у питаннях морського нагляду з точки зору безпеки мореплавства та захисту довкілля;

2) соціально-економічний розвиток, що, зокрема, включає: а) визначення ключових проблем ефективної підприємницької політики та підтримку сприятливого бізнесового клімату; б) розвиток всесторонньої та чіткої стратегії для політики у сфері ринку праці, поліпшення соціального діалогу, зменшення убогості, надання достойної роботи, питання соціалізації особи, її захисту, рівних можливостей; в) багатостороннє співробітництво у сфері гострих проблем охорони здоров'я (секторальна реформа, ВІЛ/СНІД і туберкульоз, наближення до практики ЄС та її імплементація). Перспективні партнерські домовленості між відповідними владами країн-партнерів та Європейською комісією і країнами — членами ЄС з метою посилення інституціональних можливостей та підвищення підготовки до вирішення проблем транскордонного поширення захворювань;

3) охорона довкілля та зміна клімату, що, зокрема, включає: а) заохочування конвергенції з *acquis* (правове надбання ЄС) у сфері охорони довкілля та посилення імплементація багатосторонніх угод з охорони довкілля (зокрема, Кіотського протоколу); б) обмін досвідом та кращою практикою зі стратегічного планування, управління довкіллям, моніторингу прогресу, виконавчого процесу, окремих тем з довкілля (таких як менеджмент щодо повітря, води, відходів, менеджмент інтегрованих берегових зон та біорозмаїття) та фінансування інвестування довкілля в регіональному контексті; в) долучення партнерів до міжнародної дискусії про майбутні дії щодо клімату, заохочування регіональних дій щодо пом'якшення наслідків, адаптації та формування спільних підходів щодо клімату, поширення досвіду торгівлі шкідливими викидами; г) співробітництво із збирання, моніторингу та оцінки інформації про довкілля, включаючи співробітництво з Європейською агенцією з охорони довкілля; д) робота з партнерами з метою оцінки можливостей для розробки передових проектів у сфері довкілля;

4) загальні питання, що, зокрема, включають: а) ідентифікацію інтересів партнерів щодо участі у агенціях та програмах Співтовариства або співробітництва з ними; б) започаткування програми стажування в адміністраціях країн-членів та у Європейській комісії службовців з країн-партнерів, які відповідають за ті чи інші напрями апроксимації.

Третя платформа — енергетична безпека. Її напрямками запропоновано:

1) посилення рамкових умов та солідарності, що, зокрема, включає: розроблення та імплементацію механізмів взаємної енергетичної підтримки та безпеки, включаючи механізми раннього попередження, спільні дії з безпеки. Однією з цілей буде зміцнення контактів з енергетичної безпеки, підвищення стану готовності до енергетичних криз шляхом заснування Групи СП з енергетичної безпеки, беручи до уваги можливість

формалізації взаємодії країн СП на основі ad hoc з NESCO (Системою кореспондентів з енергетичної безпеки) ЄС, Групою координації з газових питань та Групою нафтопостачання та беручи до уваги роботу, що її було запроваджено в рамках інших форумів;

2) підтримку інфраструктури розвитку, взаємних зв'язків та диверсифікації постачань, що включає: розроблення Плану дій щодо енергетичної інфраструктури. Це, у свою чергу, включатиме відновлення існуючих та розвиток нових енергетичних інфраструктур, у тому числі енергетичного взаємозв'язку між країнами-партнерами та ЄС. Потужності партнерів із зберігання нафти та газу також мають бути покращені, в тому числі через заохочення до спільних домовленостей про зберігання;

3) підтримку реабілітації української газотранзитної мережі (наприклад, через заплановану міжнародну інвестиційну конференцію) та подібних інфраструктур у Білорусі та Молдові;

4) вивчення разом з енергетичними партнерами, що не є учасниками СП, засобів поліпшення умов довгострокових зобов'язань з постачання та закупівлі, транзитних гарантій та інфраструктурної безпеки, що має створити належний рівень «ігрового поля» та бути привабливим для постачальників та інфраструктурних інвесторів третіх країн з урахуванням таких документів, як Договір про Енергетичне співтовариство та Договір про Енергетичну хартію, рівно як й відповідні положення майбутніх DCFTA;

5) розвиток для тих ключових інфраструктур, які уособлюють підвищені некомерційні ризики, публічно-приватних партнерств, що об'єднують ЄС та країни-партнери. Цей підхід може бути застосованим до відновлення української газотранзитної мережі та, якщо це буде прийнятним, для білоруської та молдовської мереж. Це також має розглядатися як інструмент для поліпшення інтеграції Південно-Кавказького регіонального ринку;

6) посилення політичної практичної підтримки для реалізації проекту Південного енергетичного коридору та розроблення аналогічних заходів на підтримку подовження нафтопроводу Одеса—Броди до Плотська та для інших проектів, що беруть початок від західного узбережжя Чорного моря;

7) заохочення розвитку можливостей щодо скрапленого натурального газу у чорноморських країнах-партнерах та власне у ЄС;

8) мобілізація додаткової технічної допомоги та позик від Європейського інвестиційного банку (та інших міжнародних фінансових інституцій), зокрема через Сусідську інвестиційну програму (Neighbourhood Investment Facility — NIF), наприклад, для збільшення потужностей країн-партнерів із зберігання газу, нафти та нафтопродуктів, інфраструктур для переробки та транспортування углеводнів та для підвищення рівня з'єднання між електричними мережами;

9) підтримку прискорення приєднання Молдови і України до мережі Співки координації передачі електроенергії (UCTE);

10) гармонізацію енергетичної політики, що включає: а) організацію семінарів, симпозіумів та тренінгових сесій з енергетичного аспис ЄС, що охоплюють цілий ряд сфер (наприклад, внутрішній енергетичний ринок; відновлювальні види енергії; енергоефективність); б) твінінг та створення мереж і асоціацій між інституціями ЄС та СП, що діють в енергетичній сфері (регулятори, агенції з енергоефективності та відновлювальних видів енергії); в) розвиток енергетичного діалогу за участі ЄС та індустрії країн-партнерів.

Четверта платформа — контакти між людьми. Тут пропонуються такі напрями:

1) культура. Цей напрям передбачає: а) започаткувати спеціальну культурну програму СП, яка зміцнить спроможність культурних операторів у регіоні та посилить роль культури як рушійної сили для реформи, підвищення толерантності між громадами та соціального гуртування. Ця програма буде доповнюватися можливостями залучення до транснаціонального культурного співробітництва в цілому регіоні, що охоплюється Європейською політикою сусідства, через вікно, що відкривається починаючи з 2011 року, Культурною програмою Європейського співтовариства; б) «відкрити вікно» для приєднання до Програми «Молодь у дії» шести країн-партнерів. Це сприятиме мобільності та обмінам молоді для поглиблення міжкультурного діалогу та взаєморозуміння. Це має також підтримати роль молодіжних неурядових організацій та інших акторів для зміцнення громадянського суспільства у країнах-партнерах; в) підтримати Київську ініціативу Ради Європи щодо культурної спадщини;

2) освіта і дослідження. Цей напрям передбачає: а) суттєво підвищити фінансову підтримку для програм Erasmus Mundus та Tempus, підвищивши тим самим студентські та академічні обміни та сприяючи реформі вищої освіти; б) підтримати зусилля партнерів щодо реформ у відповідності до Болонського процесу та інтеграції до Європейського простору досліджень та вищої освіти; в) заохочувати партнерів користатися перевагами від грантових можливостей викладання, проведення досліджень та конференцій у сфері досліджень європейської інтеграції, які є доступними через Програму імені Жана Моне; г) більш активно інтегрувати партнерів до 7-ї рамкової програми досліджень та розвитку;

3) інформаційне суспільство та медіа. Цей напрям передбачає: а) формувати співробітництво між регуляторними владами з питань електронного зв'язку країн-партнерів, а також між ними та регуляторами з країн — членів ЄС; б) сприяти співробітництву між владами партнерів та країн — членів ЄС, уповноваженими з питань розвитку інформаційного суспільства, включаючи широке використання інформаційних технологій громадянами, бізнесовим і публічним секторами; в) підтримувати співробітництво та обіг аудіовізуальних товарів та послуг у відповідності до стандартів Ради Європи та ЄС; г) вивчати можливості для створення спільних медіапроектів та сприяння контактам між організаторами та учасниками медіапроектів різних країн-«партнерів».

У подальшому передбачається не рідше ніж щорічно проводити цільові зустрічі по кожній «платформі» відповідальних офіційних представників учасників СП. У рамках «платформ» передбачаються також зустрічі за графіком на міністерському рівні з секторальних питань та створення груп підтримки роботи «тематичних платформ» у спеціальних питаннях. Представники від кожної «платформи» мають звітувати про результати роботи на щорічних зустрічах міністрів закордонних справ. При цьому участь країн СП у діяльності «платформ» має бути добровільною та базуватися на принципі співробітництва. Крім того, у СП закладено також й перспективу співробітництва між власне партнерами з числа «шістки» без участі ЄС. У всякому разі СП передбачає співробітництво (в тому числі інвестиційне) на базі як публічного, так й приватного секторів економіки.

Крім чотирьох «платформ», які відображають загальні ідеї, СП включає також так звані «провідні ініціативи» (Flagship Initiatives), які мають надати СП додаткового імпульсу, реального змісту та зримих обрисів. На сьогодні це: 1) інтегрована програма управління кордонами; 2) підтримка малого та середнього бізнесу; 3) сприяння регіональному ринку електроенергії, енергетичній ефективності та розвитку поновлюваних джерел енергії (робота у цій сфері вже почалася реалізацією Програми INOGATE); 4) розбудова Південного енергетичного коридору (зокрема, проекту трубопроводу «Набукко», у якому Україна не бере прямої участі); 5) співпраця з запобігання, готовності до природних та техногенних катастроф та відповіді на них. Ці конкретні заходи підлягають фінансуванню з боку ЄС.

Варто також відзначити принципи, на яких базується СП, — міжнародного права та основоположних цінностей, включаючи демократію, верховенство права та пошану до прав людини і основоположних свобод, а також ринкову економіку, сталий розвиток та належне управління.

СП не є суб'єктом права, але привертає до себе увагу процедурна форма його створення — «заснування» (establishing), що притаманно міжнародним та наднаціональним об'єднанням, які мають міжнародну правосуб'єктність (зокрема, такому як Європейське співтовариство).

Насамкінець, СП пов'язується з перспективою створення «Сусідського економічного співтовариства». При цьому варто зауважити, що останнє має формуватися за взірцем ЄЕП («Європейського економічного простору» у складі ЄС, Ісландії, Ліхтенштейну та Норвегії). Отже, вочевидь, правова складова саме цієї моделі є на разі для України першим євроінтеграційним наближенням до правового поля ЄС.

Л і т е р а т у р а

1. Joint Declaration of the Prague Eastern Partnership Summit. 7 May 2009, Prague. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://europa.eu>.

2. Partnership and Cooperation Agreement between the European Communities and their Member States, and Ukraine // Official Journal of the European Communities. — 1998. — L 49, 19.02. — P. 3–46.
3. Communication from the Commission to the European Parliament and the Council. Eastern Partnership. — Brussels, 3 December 2008. — COM(2008) 823/4. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://europa.eu>.
4. План дій Україна — Європейський Союз. — К.: ТОВ «Компанія Лік», 2006. — 40 с. Див. також: EU-Ukraine Cooperation Council Eight Meeting, Brussels, 21 February 2005. EU Press release. 6428/05 (Presse 37). Annex [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ue.eu.int>; Joint Evaluation Report. EU-Ukraine Action Plan. Brussels/Kyiv, March 2008 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.delukr.ec.europa.eu>.
5. Communication from the Commission to the Council and the European Parliament «Wider Europe — Neighbourhood: A New Framework for relations with our Eastern and Southern Neighbours». — Brussels, 11.3.2003. — COM (2003) 104 final, 11.3.2003 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.europa.eu>; Commission of the European Communities. Communication from the Commission. European Neighbourhood Policy. Strategy Paper [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.europa.eu>; Council of the European Union. EU-Ukraine Cooperation Council Eighth Meeting, Brussels, 21 February 2005. EU Press release (annex); Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on strengthening the European Neighbourhood Policy, Brussels, 4 December 2006 / Strengthening the European Neighbourhood Policy [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.delucr.cec.eu.int> Communication from the Commission. A Strong European Neighbourhood Policy. Brussels, 05/12/2007 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.delucr.cec.eu.int>.
6. Результати Уругвайського раунду багатосторонніх торговельних переговорів: Тексти офіційних документів. — К.: Вимір: Секретаріат Міжвідомчої комісії з питань вступу України до СОТ, 1998.
7. European Parliament delegations dealing with Ukraine were formed. — Режим доступу: <http://www.europarl.europa.eu/activities/delegations/homeDel.do?language=EN&body=D-UA>.

А н о т а ц і я

Вишняков О. К. Організаційно-правові обриси «Східного партнерства». — Стаття.

«Східне партнерство» є новою формою багатостороннього співробітництва з ЄС за участі України, оскільки прямо йдеться про інтеграційний напрям такого співробітництва. СП має чітку мету — політичну асоціацію та економічну інтеграцію між ЄС та країнами-партнерами СП. Формулювання угоди про зону вільної торгівлі в рамках СП як поглибленої та всесторонньої, презумуючи правові стандарти СОТ, очевидно включає додаткові елементи «чотирьох свобод» ЄС. СП має чітку організаційно-правову базу — систему спільного винесення рішень. Перед її учасниками постають нові виклики щодо розвитку діалогу між інтегрованою та неінтегрованою Європою, а також щодо розвитку нових правових зв'язків, запровадження на цій основі нових правових цінностей. Відповідно, поступова конвергенція України щодо правової царини ЄС має суттєвим чином посилювати інтеграційну складову у відносинах Україна—ЄС.

Ключові слова: інтеграція, конвергенція, діалог, правова система, правові принципи, правові цінності, політична асоціація, економічна інтеграція, зона вільної торгівлі

S u m m a r y

Vyshnyakov A. C. «Eastern Partnership»'s Has Organization and Legal Measures. — Article.

The newest EU initiative of «Eastern Partnership» has become a significant move in development of the all-round dialogue between Ukraine and the EU, including legal issues. The EP is a fundamentally new form in multilateral cooperation with the EU with participation of Ukraine, as it said openly about the integration direction of such cooperation. It has more precise objectives — «political association and economic integration between the EU and interested partner-countries». Formulation of the Agreement on the Free Trade Area within the EP framework as a deep and comprehensive, presuming the WTO legal standards, obviously, stipulates additional elements of EU «four freedoms». The EP has a precise multilateral organizational-legal basis: it concerns the system of common decision-making. The principles, on which the EP is based, — international law and fundamental values, including democracy, rule of law and respect for human rights, as well as market economy, sustainable development and good governance. It offers new challenges for development of the economic dialogue between the integrated and non-integrated Europe as well as development of new legal relations, processing of new common legal values on this basis. Thus, gradual convergence of Ukraine with the EU in the legal area, would contribute to further progress in EU — Ukraine relations.

Keywords: integration, convergation, dyalog, legal system, legal principles, policy association, economic integration, free trade zone.